

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Diuine sapie[n]tie prorsus inco[m]p[re]hensibil[is].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

igitur arce intus et extra ex auro purissimo: signat in virgine precellentissimi opus diuine potētie que virgine intus et extra adonauit auro purissimo charitatis et diuine gratie absque quicquam admixtione originalis aut actus alius macule. Et enim charitas illa et gratia singularis ac precellentissima solū esset formaliter et subiectiue in anima: relicebat tamen agnitiuam in oibus eius verbis atque opibus que fiebant mediate corpore. Unde de ea dicit Hieronimus ad chrysostomum et heliodorum. *Dis sermo eius ita erat gratia plena ut in lingua eius cognoscere tur deus: quod et intelligendum est de singulis eius opibus.* Virga aaron in arca etiam que sicut habetur in *Ex. xvij.* floruerat: frōduerat: et fructum fecerat absque hūore. signat materiam virginis seu virginalem fecunditatem: de qua Bernardus. *Fecunditas virginis supereminens gloria est.* Diana quoque fecit privilegium diuine maternitatis: quia māna illud figura erat corporis sacratissimi dñici in vtero virginis formati et concepti. *Her.* Hec est virginis nostre gratia singularis et excellentissima progariua marie que filium vni eundemque cum deo patre meruit habere communem. Corona aurea arce superposita: corona signat supereminētis glorie que coronata est et super oēs choros angelicos exaltata habēs dicitur super spiritatorum id est hūanitatē christi que merito spiritatorum dicitur: que per eam unita est nobis diuina maiestas. *Aug.* Et redderes glorie partem vsque ad illam gloriam tu gloriosa puercta es vter (superno rege excepto) nihil sit te superans in superis.

Sequitur de signo diuine sapientie. *Secundo dicitur* quod in celo tam militantis que triumphantis ecclesie apparuit virgo clarissima vter signum declarationis diuine sapientie. *Relucet quod diuina sapientia in oibus dei opibus.* *Ps.* *Imaginata sunt opera tua: oia in sapientia fecisti: tamen singulariter et supereminēter apparet in his que facta sunt in virgine gloriosa.* Magnū quippe opus diuine sapientie in personā et proportione et dispositione atque distinctione elementorum: celestium orbium: planetarum: et stellarum. sed longe maius in p̄uentione nature create cum natura creatrice que facta est in virgine. Magnū signum diuine sapientie in mundi gubernatione: mineralium: vegetabilium: sensibilibus: et hominum p̄dicatione: et distinctione: sicut

in maius que in eadem persona concurrant natura vegetabilis: sensibilibus: et humana: ac etiam ipsa maiestas diuina: quod vtrique factum non ambigunt in hac virgine gloriosa. Magnū insuper diuine sapientie signum in hierarchiarum celestium et ordinum atque angelorum singulorum distinctione atque ordinatione sicut incomparabiliter maius in verbi diuini incarnatione que facta est in virgine. *quasi dicit Dam.* in principio tertij: sic inuenit deus per suam sapientiam difficultissimam decentissimam solutionem. *Quod vtrique amplius declarari potest vtrique que hec virgo sacratissima precellentissimum signum diuine sapientie preferat tripliciter.*

Primo auctoritatis certificatione.
Secundo rationis approbatione.
Tertio figure attestacione.

Primo auctoritatis certificatione. *Anf.* per pulcre loquitur de sublimitate diuine sapientie in eo quod factum est per hanc virginem sapientissimam et de singularissima eiusdem sublimitate: *vi.* *Quia res inquam sublimi preceptorum manū esse locatam.* *Dis* a deo est creatura: et dei natura ex maria est nata. *Deo* oia creauit: ipse se ex maria fecit et sic oia que fecerat refecit. *Qui* preterit oia ex nihilo facere: noluit ex virgine sine maria reficere. *Deus* igitur pater est rectorum creaturarum: et maria mater recreatorum. *Deus* est pater p̄stitutionis omnium: et maria est mater reformationis omnium. *Deo* enim genuit illum sine quo oino nihil est: et maria peperit illum sine quo oino nihil bonum est. *Deo* genuit illum que oia sunt facta: et maria peperit illum per quem cuncta sunt saluata. *O* vere dominus rectorum: cui dedit dominus vter ois nata tantum tibi deberet feci. *Hec Anf.*

Secundo rationis approbatione. *Per* eam enim *An* ea fecit deo summatione suorum operum. *In* hoc que vltima creaturarum in ea unita est hypostatice ipsi creatori et in ea factum est vter eadem persona deo esset et homo: et quoniam vnicō partu suo omnibus rebus generibus vltimam summamque perfectionem adduxit. *Uide* in alio sermone quanta stella. *pre. iij.* et quoniam in ea quatuor generum p̄ductioni hominum in esse completum est. *Lū* ei sit modus educendi homines in esse. *s. de viro et muliere.* *Sed* nec de viro nec de muliere sicut adam. *Tertio* de viro sine muliere facta sua. *Quartum* autem est de muliere sine viro. *tres*

Ber. de assu. b. ma. vir. De signo

aut pmi tā pcefferant/ nō restabat nisi vt
deus qrtum adderet nascēdo de muliere
sine viro: vt tractat bñs Bona. in. ij. dis.
p. 2. etia in seipā habuerūt excellentissi
mū lumē sapie sic explicari pōt. Des do/
ctoz pcedūt q exq cepit esse mī dī/ mor
in illā oēs grē possibiles intellectuāli cre/
ature cū diuino verbo paritē descēderūt. si
q intellect? seraphin cogit naturā sui or
dinis sūt r de alijs. tñ ipi naturā celi r pla
netaz r stellaz: aqz cursus naturā cog/
noscut aut oēs aut aliq: qd hoc a ygine ne
gabir: Credendū est igit q lumē illd cla
rissimū diuini verbi in q oia relucēt: in vte
ro yginis psonā exis in glōsam yginis
aiam cognitionē diuine trinitatis r oim
creaturaz intulit: Huic pcedat nomē e?
Maria: qd interpretatū illūinata vel illūina
trix: Nā et noīa dñe esse psona reb: vide
infra ser. de caritate yginis pte. ij. ar. ij.
Preterea pteplādū est q ab hoc fulgenti
fidere oēs lumē sapie pceperūt. Nā p illaz
tubā ioānis baptiste di. Ecce agn? dei: an
dreas credidit: per andrēā petr? p petru
romā: p romā credidit vniuersus mōs: q
a pmo vsqz ad vltimū p ioāne credidit
vniuersus mūdus. Sed a q ioānes lumē
accepit nisi a ygine in vtero portante sole
dū helisabet eius matrē virgo glōsa vili
tavit. Tñ et in vtero exultauit. Lu. j.

Tertio figure attestati
one. Accipe figurā de arca noe. Vide s.
ser. de assu. pte tertia pncipali articulo p
mo in fine.

Tertio dicitur q in celo apparuit si
gnū magnū diuine clemētie brissi/
ma. s. virgo dei mī. sicut dr. ij. Pa
lip. xxx. Pius r clemēs est dñs: h aut in oi
bis dei opibz appareat Dei bonitas r cle
mentia: singlariter tñ in his q facta sunt
in ygine glōriosa. Signū qppe magnū di
uine clemētie q ppl'n israeliticū de egypto
pro eduxit: sed mai? q brā virgo liberato
rē totius humani gnīs pditū pcepit r pe/
perit: Magnū diuine clemētie signū q filijs
israel in deserto mag? de celo tribuit r gran
deā ppl'i multitudinē in deserto pauc? pa/
nibus paucis: sed mltō maius q in virgine
et p yginē seipm panē hoim et angeloz
fecit. Magnū diuine clemētie signū q ce
lum et terrā et q in eis sunt hoī dedit: sed

longe maius q p yginē seipm nobis det
dit r p nobis obtulit. Hic aut veritate si
cut r pcedētes explicare possū? splici me?
Primo autoritaz certificatiōe. (dis)
Secundo rōis approbatiōe.
Tertio figure attestatiōe

Primum igitur mediu
est autoritatis certificatio. Vbi pmo no
ta autoritatē bñi Ber. ser. de epipha. Apl
paruerat dei potētia in rez creatiōe. apd
parebat ei? sapia in eaz gubernatiōe. ei?
aut benignitas marie apparuit in nfe hūa
nitatis assūptiōe. In q em magis potat
pcedare benignitatē suā q suscipiēdo
carnē meā. qd tātope declarat ei? miam
q ipam suscepit miseriaz. Hec ille. Qd
pstat esse factū in virgine glōsa. Et bñs
Ans. dr. Sicut dñs de? genuit illū in quo
oia viuūt: sic o tu flos ygitaz genuisti cū
p quē r mortua reuiuūt. Et sic de? p filiū
suū bñs angelos a pctō seruauit: ita tu
de? puritaz p filiū tuū mōs hoies ex
pctō saluasti. Quēadmodū em dñs fil?
be atitudo est iustoz: sic o tu sal? fecunditatis
fil? tu? est recōciliatio pctōz. Nō em est
recōciliatio nisi quā tu casta pcepisti. Non
est iustificatio nisi quā tu integra in vtero
fouisti. Nō est sal? nisi quā tu ygo pepulisti:
q o dñā mī es iustificatiōis r iustificatoz
genitrix es recōciliatiōis r recōciliatoz
parēs saluz r saluatoz. Vbi bñs fiducia. Q
tutū refugiu: mī dei est mī nra: mī eius in
q solo speram? r quē solū timem? est nra.
Pater in q eius q solus saluat r sol? dñs
mnat est mater nra. Idē. Sicut o brissi/
ma ois a te auersus r a te despect? necesse
est vt inereat: ita ois ad te puerus r a
te respectus impossibile est vt percat.

Secundū signū est rōnis
approbatio q fundata est pncipaliter i sin
gulari plenitudine grē: qz vt dr Bernar.
Quicqd summū fuit in grā: hoc totū abū
dātissime possidebat. Expone ad ppositū
illd Eccl. j. Dia flūina intrāt in mari.
oim sanctoz charismata intrāt in mari.
Nā flūmē angeloz r oim spiritū beatoz
intrāt in mariā. Flūmē p̄tarchaz intrāt i
mariā. flūmē pphaz rē. r sic de alijs scōz
ordinibz. Dia flūmina grāz intrāt in ma
riam. Eccl. xxiij. In me ois grā rē. Re
dundat aut hec grā ad hoies Eccl. xxiij.